deputata:ut dictum eſt adraſo cacumine defigi in cruce fici cuſtoditũ uinculis:ne curuatura fugiat. Ita
quodã propaginũ iſitorũq; tẽperamento triẽnio cõi inter duas matres coaleſcere. Quarto anno abſciſ
ſum totum adoptãtis eſſe:nõdũ uulgata ratione haud mihi certe ſatis comperta. Cæterum eadem illa
decalidis frigidiſq; & humidis & ſiccis ſupradicta ratio & ſcrobes fodere monſtrauit. In aquoſis.n. ne
q; altos neq; amplos facere cõuenit: Altos æſtiuoſo ſolo & ſicco:ut q̃ maxime accipiãt aquam:contine
antq;. Hæc & apud ueteres arbores colendi ratio eſt. Feruẽtibus.n.locis accumulãt æſtate radices:ope
riuntq;:ne ſolis ardor adurat. Aliubi ablaqueant.perflatuſq; admittunt. Iidem hyeme cumulis a gelu
uindicant. Contra illi hyeme aperiunt:humorẽq; ſitientibus quærunt. Vbicũq; circũſodiendi arbores
ratio in circuitu pedes in orbẽ ternos:neq; id in pratis:quando amore ſolis humoriſq; in ſumma tellu
re oberrãt. Et de arboribus hæc quidem fructus gratia ſerendis inſerendiſq; in uniuerſum ſint dicta.

De.ſalicto & arundineto:& cæteris cæduis ad perticas palos. Cap.xx.

HInc reſtant earum rõ:quæ pp alias ſeruntur:uineas maxie cæduo ligno. Principatum in iis
optinẽt ſalices:quarũ ſatio fit loco madido tñ refoſſo duos pedes & ſemipedẽ talea ſeſqui
pedali uel ptica:quæ utilior quo plenior.interuallo eẽ pedes ſenos trimæ pedibus binis a
terra:putatiõe coercenť:ut ſic ſe in latitudinẽ fundãt:ac ſine ſcalis tõdeanť. Salix.n. fœcun
dior ẽ quo terræ propior. Has quoq; oĩbus annis confodi iubent mẽſe aprili. Hæc uiminaliũ cultura.
Perticalis & uirga:& talea ſeritur foſſura eadẽ.perticas ex ea iuſtum eſt cædi quarto fere anno. Et eæ ãt
ſeneſcentium propagine ſartiunt locũ. Pertica imerſa ac poſt ãnum reciſa. Salicis uiminalis iugera ſin
gula ſufficiunt.xxv.uineæ iugeribus. Eiuſdẽ rei cauſa populus alba ſeritur bipedaneo paſtinatu: talea
ſeſquipedali biduo ſiccata palmipede iteruallo:terra ſuperiniecta duorum cubitorum craſſitudine. Ha
rundo etiãnum dilutiore q̃ hæ ſolo gaudet. Seritur bulbo radicis quẽ alii oculum appellant dodranta
li ſcrobe:interuallo duum pedum & ſemipedis: reficiturq; ex ieſe uetere harundineto extirpato:quod
utilius repertum q̃ caſtrare ſicut antea. Nãq; inter ſe radices ſerpunt:mutuoq; diſcurſu necãtur. Tẽpus
inſerendi prius q̃ oculi harundinum ĩmuteſcant ante.kalen.martias. Creſcit ad brumam uſq;:deſinitq;
cum dureſcere incipit. Hoc ſignum quod tempeſtiuam habet cæſuram. Et hanc autem quotiẽs & uine
am fodiendum putant. Seritur & tranſuerſa nõ alte terram condita. Erumpuntq; ſingulis oculis totidẽ
plantæ. Seritur & deplantata pedali ſulco binis obrutis:gemmis:ut tertius nodus terrã attingat prono
cacumine:ne rores cõcipiat. Cæditur & decreſcente luna. Vineis ãno ſiccata utilior q̃ uiridis. Caſtanea
pedamentis omnibus præfertur facilitate tractatus:pdurandi peruicacia:regerminatione cædua uel ſa
lice lætior. Quærit ſolum facile:necnon harenoſum:maximeq; ſabulum humidũ aut carbũculum:uel
tofi etiam farinam q̃libet opaco ſeptẽtrionaliq; & præfrigido ſitu.uel etiam decliui. Recuſat eadẽ gal
gallicam liam rubricam:cretam:omnẽq; terræ fœcunditatem ſeri nuce diximus:ſed niſi ex maximis non proue
nit: nec niſi quinis aceruatim ſatis. Perfringi ſolum debet ſupra ex nouembri menſe in februariũ:quo
ſolutæ ſponte cadunt ex arbore:atq; ſubnaſcũť. Interualla ſint pedalia undiq; ſulco dodrantali. Ex hoc
ſeminario transferuntur in haliud bipedali interuallo plus biẽnio. Sunt & ꝑpagines nulli quidem fa
ciliores. Nudata.n.radice tota in ſulco proſternitur. Tunc ex cacumine ſuper terram relicto renaſcitur
& alia ab radice. Sed trãſlata neſcit hoſpitari:pauetq; nouitatẽ. Biẽnio fere poſtea proſilit.ideo nucibus
niniradice potiuſq̃ radice plãtaria cædua implentur. Cultura non alia q̃ ſupradictis fodiẽdis ſupputandiſq; per bi
ennium ſequens. De cætero ipſa ſe colit umbra ſtolones ſuperuacuos enecante. Ceditur ĩtra ſeptimum
annum. Sufficiunt pedamenta iuri unius uiceriis uinearum iugeribus:quando etiã ea bifida ſtirpe fiũt
durãtq; ultra alteram ſiluæ ſuæ cæſuram. Aeſculus ſimiliter prouenit cæſura triẽnio ſenior:minus mo
roſa naſci. in quacunq; terra ſeritur:naſcitur e balneo ſed non niſi æſculi:ſcrobe dodrantali:interuallis
duorũ pedum ſeritur leuiter quater anno. Hoc pedamẽtũ minime putreſcit:læſumq; maxime frutificat
præter hæc ſunt cædua quæ diximus:fraxius:laurus:perſica:corylus:malus:ſed tardius naſcũtur. Terrã
amigdalus deſixa uix tolerant:nõ modo humorem. Sabucus contra firmiſſima ad palum:taleis ſeritur ut populus
Nam de cupreſſo ſatis diximus. Et prædictis uelut armamentis uinearum.

De culturis & diſciplina excolendarum uinearum. Cap.xxi.

REſtat ipſarũ natura ꝓcipua tradenda cura. Vitiũ ſurculi & quarundã arborũ qbus fungoſior
intus natura ẽ geniculatis ramorũ nodis interſepiũt medullã. Ferulæ ipſæ breues:& ad ſum
ma breuiores articulis utiq; duobus iternodia icludũt. Medula ſiue illa uitalis aĩa eſt ante ſe
tẽdit lõgitudinẽ ĩpellẽs quãdiu nodi peruia patet fiſtula. Cũ uero cõcreti ademere trãſitũ
Enodis repercuſſa erũpit:ab ima ſui pte:iuxta priorem nodum alternis laterum ſemper inguinibus ut dictũ eſt
in harũdine ac ferenda ac ferula:quorũ dextrũ ab imo ĩtelligiť articulo:leuũ ĩ proxio:atq; ita peruices.
Hæc uocať ĩ uite gẽma:cũ ibi ceſpitẽ facit. Ante uero q̃ faciat in cõcauo oculos:& ĩ cacumine ipſo ger
mẽ. Sic palmites:nepotes:uuæ:folia:pãpini:gignunť. Mirũq; firmiora eẽ in dextra parte genita. Hos
ergo ĩ ſurculis nodos cũ ſerunť medios ſecare oportet:ita ne ꝓfluat medulla:& ĩ fico quidẽ dotiãtales
paxilli ſolo pateſacto ſerũtur:ſic ut deſcẽdat quæ proxia arbori fuerit. Duo oculi extra terrã emineãt.